

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

కృష్ణయజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే
॥ ద్వితీయాష్టకే చతుర్థః ప్రశ్నః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
॥ ద్వితీయాష్టకే చతుర్థః ప్రశ్నః ॥

హరిః ఓ(4)ం ।

జుష్టో దమూనా అతిధిర్దురోణే ।
ఇమం నో యజ్ఞముపయాహి విద్వాన్ ।
విశ్వా అగ్నేభియుజో విహత్య ।
శత్రూయతామాభరా భోజనాని ।
అగ్నే శర్థ మహతే సౌభగాయ ।
తవ ద్యుంనాన్యత్తమాని సంతు ।
సం జాన్పత్యగ్ం సుయమమాకృణుష్వ ।
శత్రూయతామభితిష్ఠా మహగ్ంసి ।
అగ్నే యో నోభితో జనః ।
వృకో వారో జిఘాగ్ంసతి ॥ 1 ॥

తాగ్న్త్వం వృత్రహంజహి ।
వస్వస్మభ్యమాభర ।
అగ్నే యో నోభిదాసతి ।
సమానో యశ్చ నిష్ఠ్యః ।
ఇధ్మస్యేవ ప్రక్షాయతః ।

Please let us know of any errors in this text.

మా తస్యోచ్ఛే॑షి కి॒ంచ॒న |
 త్వమి॑ంద్రాభి॒భూ॑రసి |
 దే॒వో వి॒జ్ఞాత॑వీర్యః |
 వృ॒త్రహా॑ పు॒రుచే॑తనః |
 అప॒ ప్రాచ॑ ఇంద్ర॒ విశ్వాగ్ం॑ అమిత్రాన్ || 2 ||

అపా॑పాచో అభి॒భూతే॑ నుదస్వ |
 అపో॑దీచో అప॒ శూరా॑ధరాచ॒ ఊ॒రౌ |
 యథా॑ తవ శర్మ॒న్మదే॑మ |
 తమి॑ంద్రం వాజయామసి |
 మహే॑ వృత్రాయ హం॒తవే॑ |
 స వృ॒షా వృ॒షభో॑ భువత్ |
 యుజే॑ రథం గవే॒షణగ్ం॑ హరి॒భ్యాం |
 ఉప॒ బ్రహ్మ॑ణి జుజుషా॒ణమ॑స్థుః |
 వి॒బాధి॑ష్టాస్య రోద॒సీ మహి॑త్వా |
 ఇంద్రో॑ వృత్రా॒ణ్యప్ర॑తీ జ॒ఘన్వాన్ || 3 ||

హవ్య॑వాహమభి॒మాతి॑షాహం |
 రక్షో॑హణం పృత॒నాసు॑ జిష్ణుం |
 జ్యోతి॑ష్మంతం దీద్య॒తం పు॑రంధిం |
 అగ్నిగ్గ్ స్వి॒ష్టకృ॑తమాహు॒వేమ |
 స్వి॒ష్టమగ్నే॑ అభి తత్పు॒ణాహి॑ |

విశ్వా దే॒వ పృ॒తనా॑ అ॒భిష్య॑ |
 ఉ॒రుం నః పం॑థాం ప్ర॒దిశ॑న్విభా॒హి |
 జ్యోతి॑ష్మద్ధే॒హ్యజ॑రం న ఆ॒యుః |
 త్వామగ్నే॑ హ॒విష్మ॑ంతః |
 దే॒వం మ॒ర్తాస॑ ఈ॒డతే॑ || 4 ||

మ॒న్యే త్వా జా॑తవే॒దసం॑ |
 స హ॒వ్యా వ॑క్ష్యాను॒షక్ |
 విశ్వా॑ని నో దు॒ర్గహా॑ జాతవే॒దః |
 సింధుం॑ న నా॒వా దు॑రితా॒తిప॑ర్షి |
 అగ్నే॑ అ॒త్రివ॑న్మనసా గృ॒ణాసః॑ |
 అస్మా॑కం బోధ్య॒వితా॑ తనూ॒నాం |
 పూ॒షా గా అ॒న్వేతు॑ నః |
 పూ॒షా ర॑క్ష॒త్వర్వ॑తః |
 పూ॒షా వా॑జగ్ం స॒నోతు॑ నః |
 పూ॒షేమా॑ ఆ॒శా అ॑నువే॒ద స॒ర్వాః || 5 ||

సో అస్మా॑గ్ం అ॒భయ॑తమే॒న నే॑షత్ |
 స్వ॒స్తిదా॑ అ॒ఘృ॑ణిః స॒ర్వవీ॑రః |
 అప్ర॑యుచ్ఛస్ప॒ర ఏ॒తు ప్ర॑జానన్ |
 త్వమగ్నే॑ సప్ర॒థా అ॒సి |
 జు॒ష్టో హో॑తా వరే॒ణ్యః |

త్వయా॑ యజ్ఞం వి॒తన్వ॑తే ।
 అగ్ని॑ రక్షాగ్ం॒సి సే॑ధతి ।
 శుక్రశోచి॑రమర్త్యః ।
 శుచిః పా॑వక ఈ॒డ్యః ।
 అగ్నే॑ రక్షా॒ణో అగ్ంహ॑సః ॥ 6 ॥

ప్రతి॑ష్ఠ దే॒వ రి॑షతః ।
 తపి॑ష్ఠై రజ॒రో దహ॑ ।
 అగ్నే॑ హగ్ం॒సి న్య॑త్రిణం ।
 దీద్యన్మర్త్యే॒ష్వా ।
 స్వే క్షయే॑ శుచి॒వ్రత॑ ।
 ఆ వా॑త వాహి భే॒షజం॑ ।
 వి వా॑త వాహి యద్ర॒పః ।
 త్వగ్ం॑ హి విశ్వభే॒షజః॑ ।
 దేవా॑నాం దూ॒త ఈ॒యసే॑ ।
 ద్వావి॑మౌ వాతౌ వాతః ॥ 7 ॥

ఆ సింధో॑రా పరా॒వతః॑ ।
 దక్షం॑ మే అన్య ఆవా॒తు ।
 పరా॒న్యో వా॒తు యద్ర॒పః ।
 యదదో॑ వాత తే గృ॒హే ।
 అమృ॑తస్య నిధి॒ర్హితః॑ ।

తతో నో దేహి జీవసే ।
 తతో నో ధేహి భేషజం ।
 తతో నో మహ ఆవహ ।
 వాత ఆవాతు భేషజం ।
 శంభూర్మయోభూర్నో హృదే ॥ 8 ॥

ప్రణ ఆయాగ్ంషి తారిషత్ ।
 త్వమగ్నే అయాఽసి ।
 అయా సన్మనసా హితః ।
 అయా సన్ హవ్యమూహిషే ।
 అయా నో ధేహి భేషజం ।
 ఇష్టో అగ్నిరాహుతః ।
 స్వాహాకృతః పిపర్తు నః ।
 స్వగా దేవేభ్య ఇదం నమః ।
 కామో భూతస్య భవ్యస్య ।
 సంరాడేకో విరాజతి ॥ 9 ॥

స ఇదం ప్రతిపప్రథే ।
 ఋతూనుధ్న్వజతే వశీ ।
 కామస్తదగ్రే సమవర్తతాధి ।
 మనసో రేతః ప్రథమం యదాసీత్ ।
 సతో బంధుమసతి నిరవిందన్ ।

హృ॒ది ప్ర॒తీ॒ష్యా క॒వయో॑ మ॒నీ॒షా |
 త్వయా॑ మ॒న్యో స॒రథ॑మారు॒జంతః॑ |
 హర్ష॑మా॒ణాసో ధృ॒ష్టా మ॒రుత్వః॑ |
 తిగ్మే॑ష॒వ ఆయు॑ధా స॒గ్ంశి॑శానాః |
 ఉప॑ప్రయంతి న॒రో అ॒గ్నిరూ॑పాః || 10 ||

మ॒న్యుర్భ॑గో మ॒న్యురే॒వాస॑ దే॒వః |
 మ॒న్యుర్హో॑తా వ॒రుణో॑ వి॒శ్వవే॑దాః |
 మ॒న్యుం వి॒శ ఈ॒డతే॑ దే॒వయ॑ంతీః |
 పా॒హి నో॑ మ॒న్యో తప॑సా శ్ర॒మేణ॑ |
 త్వమ॑గ్నే వ్రత॒భృచ్ఛ॑చిః |
 దే॒వాగ్ం ఆ॒సాద॑యా ఇ॒హ |
 అ॒గ్నే హ॒వ్యాయ॑ వో॒ధవే॑ |
 వ్రతా॑ ను బిభ్ర॒ద్వృత॑పా అ॒దాభ్యః॑ |
 య॒జా నో॑ దే॒వాగ్ం అ॒జరః॑ సు॒వీరః॑ |
 దధ॑ద్రత్నాని సువిదానో అ॒గ్నే |
 గో॒పాయ॑ నో జీ॒వసే॑ జాత॒వేదః॑ || 11 ||

జి॒హ్వాగ్ంస॑త్యమి॒త్రాంజ॑ఘ॒న్వానీ॑డతే స॒ర్వా అ॒గ్ంహ॑సో
 వాతో॑ హృ॒దే రా॒జత్య॑గ్నిరూ॒పాః సు॒విదా॑నో అ॒గ్న ఏ॒కం చ॑ || 1 ||

చక్షు॑షో హే॒తే మ॒నసో॑ హే॒తే |
 వాచో॑ హే॒తే బ్ర॒హ్మణో॑ హే॒తే |

యో మాఽఘాయురభిదాసతి |
 తమగ్నే మేన్యాఽమేనిం కృణు |
 యో మా చక్షుషా యో మనసా |
 యో వాచా బ్రహ్మణాఽఘాయురభిదాసతి |
 తయాఽగ్నే త్వం మేన్యా |
 అముమమేనిం కృణు |
 యత్కించాసౌ మనసా యచ్ఛ వాచా |
 యజ్జైర్జుహోతి యజుషా హవిర్భిః || 12 ||

తస్మత్సృర్నిర్ముత్యా సంవిదానః |
 పురా దిష్టాదాహుతీరస్య హంతు |
 యాతుధానా నిర్ముతిరాదు రక్షః |
 తే అస్య ఘ్నంత్యసృతేన సత్యం |
 ఇంద్రేషితా ఆజ్యమస్య మధ్నంతు |
 మా తథ్నమృద్ధి యదసౌ కరోతి |
 హన్మి తేఽహం కృతగ్ం హవిః |
 యో మే ఘోరమచీకృతః |
 అపాంచౌ త ఉభౌ బాహూ |
 అపనహ్యమ్యాస్యం || 13 ||

అపనహ్యమి తే బాహూ |
 అపనహ్యమ్యాస్యం |

అగ్నే॑ర్దే॒వస్య॑ బ్ర॒హ్మ॑ణా ।
 స॒ర్వం తే॑వధి॒షం కృ॑తం ।
 పు॒రా॒ఽము॑ష్య వ॒షట్కా॑రాత్ ।
 య॒జ్ఞం దే॒వేషు॑ నస్కృ॒ధి ।
 స్వి॒ష్టమ॒స్మాకం॑ భూ॒యాత్ ।
 మా॒ఽస్మాన్పా॑పన్న॒రాత॑యః ।
 అంతి॑ దూ॒రే స॒తో అగ్నే॑ ।
 భ్రా॒తృ॑వ్యస్యాభిదా॒సతః॑ ॥ 14 ॥

వ॒షట్కా॑రేణ వజ్రే॑ణ ।
 కృ॒త్యాగ్ం హ॑న్మి కృ॒తామ॑హం ।
 యో మా నక్తం॑ ది॒వా సా॑యం ।
 ప్రాత॑శ్చాహ్నో ని॒పీయ॑తి ।
 అ॒ద్యా తమి॑ంద్ర వజ్రే॑ణ ।
 భ్రా॒తృ॑వ్యం పాదయామసి ।
 ఇంద్ర॑స్య గృ॒హోఽసి తం త్వా॑ ।
 ప్ర॒పద్యే॑ స॒గుః సాశ్వః॑ ।
 సహ॑ యన్మే అ॒స్తి తే॒స ।
 ఈ॒డే అగ్నిం॑ వి॒పశ్చి॑తం ॥ 15 ॥

గి॒రా య॒జ్ఞస్య॑ సాధ॑నం ।
 శ్రు॒ష్టివా॑నం ధి॒తావా॑నం ।

అగ్నే॑ శకే॑మ॒ తే వ॒యం॑ ।
 య॒మం దే॒వస్య॑ వా॒జినః॑ ।
 అతి॑ ద్వేషాగ్ం॑షి తరే॒మ ।
 అవ॑తం మా స॒మన॑సౌ స॒మోక॑సౌ ।
 సచే॑తసౌ సరే॑తసౌ ।
 ఉభౌ॑ మామ॒వతం॑ జాత॒వేద॑సౌ ।
 శివౌ భ॑వతమ॒ద్య నః॑ ।
 స్వ॒యం కృ॑ణ్వానః సుగ॒మప్ర॑యావం ॥ 16 ॥

తిగ్మ॑శృంగో వృ॒షభః॑ శోశు॑చానః ।
 ప్ర॒త్నగ్ం స॒ధస్థ॑మనుప॒శ్యమా॑నః ।
 ఆ తంతు॑మగ్నిర్ద్వి॒వ్యం త॑తాన ।
 త్వం నస్తంతు॑రుత సేతు॑రగ్నే ।
 త్వం పం॑థా భవ॒సి దే॒వయా॑నః ।
 త్వయా॑ఽగ్నే పృ॒ష్ఠం వ॑యమారు॒హేమ॑ ।
 అథా॑ దే॒వైః స॒ధమా॑దం మదే॒మ ।
 ఉదు॑త్తమం ముముగ్ధి॒ నః ।
 వి పా॑శం మధ్య॒మం చృ॑త ।
 అవా॑ధమాని జీ॒వసే॑ ॥ 17 ॥

వ॒యగ్ం సో॑మ ప్ర॒తే త॑వ ।
 మ॒సస్త॑నూషు బిభ్ర॑తః ।

ప్ర॒జా॒వ॒ంతో అ॒శీ॒మహి॑ ।
 ఇ॒ంద్రా॒ణీ దే॒వీ సు॒భగా॑ సు॒పత్నీ॑ ।
 ఉ॒దగ్గం॑శేన పతివిద్యే జిగాయ ।
 త్రిగ్గం॑శదస్యా జఘనం యోజనాని ।
 ఉప॒స్థ ఇంద్రగ్గ్ స్థవి॑రం బిభర్తి ।
 సేనా॑ హ నామ పృథి॒వీ ధ॑నంజయా ।
 విశ్వ॑వ్యచా అది॒తిః సూ॒ర్యత్వక్ ।
 ఇ॒ంద్రా॒ణీ దే॒వీ ప్రా॒సహో॑ఽదదానా ॥ 18 ॥

సా నో దే॒వీ సు॒హవా॑ శర్మ యచ్ఛతు ।
 ఆ త్వాఽహో॑షమంతరభూః ।
 ధ్రు॒వస్తి॒ష్ఠావి॑చాచలిః ।
 విశ॑స్త్వా సర్వా వాంఛంతు ।
 మా త్వద్రా॒ష్ట్రమధి॑భ్రశత్ ।
 ధ్రు॒వా ద్యౌర్ధ్రు॑వా పృథి॒వీ ।
 ధ్రు॒వం విశ్వ॑మిదం జగత్ ।
 ధ్రు॒వా హ పర్వ॑తా ఇమే ।
 ధ్రు॒వో రాజా॑ విశామయం ।
 ఇహై॒వైధి॑ మా వ్యథి॒ష్ఠాః ॥ 19 ॥

పర్వ॑త ఇవా॒విచా॑చలిః ।
 ఇంద్ర॑ ఇవే॒హ ధ్రు॒వస్తి॑ష్ఠ ।

ఇహ రాష్ట్రము ధారయ |
 అభితిష్ఠ పృతన్యతః |
 అధరే సంతు శత్రవః |
 ఇంద్ర ఇవ వృత్రహా తిష్ఠ |
 అపః క్షేత్రాణి సంజయన్ |
 ఇంద్ర ఏణమదీధరత్ |
 ధ్రువం ధ్రువేణ హవిషా |
 తస్మై దేవా అధిబ్రవన్ |
 అయం చ బ్రహ్మణస్పతిః || 20 ||

హవిర్భిరాన్యమభి దాసతో విపశ్చితమప్రయావం
 జీవసే దదానా వ్యధిష్ఠా బ్రవన్నేకం చ || 2 ||

జుష్టి నరో బ్రహ్మణా వః పితృణాం |
 అక్షమవ్యయం న కిలా రిషాథ |
 యచ్ఛక్వరీషు బృహతా రవేణ |
 ఇంద్రే శుష్మమదధాథా వసిష్ఠాః |
 పావకా నః సరస్వతీ |
 వాజేభిర్వాజినీవతీ |
 యజ్ఞం వష్టు ధియా వసుః |
 సరస్వత్యభి నో నేషి వస్యః |

మా ప॑స్స॒రీః ప॒యసా॑ మా న ఆధ॑క్ |
జు॒షస్వ॑ నః స॒ఖ్యా వే॑శ్యా చ || 21 ||

మా త్వ॑త్తే॒త్రాణ్య॑రణాని గన్మ |
వృం॑జే హ॒విర్న॑మసా బ॒హిర॑గ్నౌ |
అయా॑మి స్రు॒గ్భృత॑వతీ సు॒వృక్తిః॑ |
అమ్య॑క్తి స॒ద్మ స॒దనే॑ పృ॒థివ్యాః॑ |
అశ్రా॑యి య॒జ్ఞః సూ॒ర్యే న చ॑క్షుః |
ఇహా॑ర్వాంచ॒మతి॑హ్వయే |
ఇంద్రం॑ జై॒త్రాయ॑ జే॒తవే॑ |
అస్మా॑క॒మస్తు॑ కే॒వలః॑ |
అర్వాంచ॑మింద్ర॒మము॑తో హ॒వామహే॑ |
యో గో॑జి॒ద్ధన॑జి॒దశ్వ॑జి॒ద్యుః || 22 ||

ఇమం॑ నో య॒జ్ఞం వి॑హవే జు॒షస్వ॑ |
అస్య॑ కు॒ర్మో హ॒రివో॑ మే॒దినం॑ త్వా |
అసం॑మృ॒ష్టో జా॑యసే మాతృ॒వోః శు॑చిః |
మంద్రః॑ కవి॒రుద॑తి॒ష్టో వి॑వస్వ॒తః |
ఘృ॒తేన॑ త్వా॒వర్ధ॑యన్న॒గ్న ఆ॑హుత |
ధూ॒మస్తే॑ కేతు॒రభ॑వద్ది॒వి శ్రి॒తః |
అగ్ని॑రగ్రే॒ ప్రథ॑మో దే॒వతా॑నాం |
సంయా॑తానాముత్త॒మో వి॑ష్ణురా॒సీత్ |

యజమా॑నాయ పరిగృ॑హ్య దే॒వాన్ |
దీ॒క్షయే॑దగ్ం హవి॑రాగచ్ఛ॑తం నః || 23 ||

అగ్ని॑శ్చ వి॒ష్ణో తప॑ ఉత్త॒మం మహాః॑ |
దీ॒క్షాపా॑లేభ్యో వన॑తగ్ం హి శక్తా॑ |
వి॒శ్వేర్దే॒వైర్యజ్ఞి॑యైః సంవి॒దానౌ॑ |
దీ॒క్షామ॑స్మై యజమా॑నాయ ధత్తం॑ |
ప్ర తద్వి॑ష్ణుః స్తవ॑తే వీ॒ర్యాయ॑ |
మృ॒గో న భీ॑మః కు॒చరో గి॑రిష్ఠాః |
యస్యో॑రుషు త్రి॒షు వి॒క్రమ॑ణేషు |
అధి॑క్షియంతి భు॒వనా॑ని వి॒శ్వా |
నూ మ॑ర్తో దయ॑తే సని॒ష్యన్ యః॑ |
వి॒ష్ణవ ఉ॑రుగా॒యాయ॑ దా॒శత్ || 24 ||

ప్ర యః స॒త్రాచా మన॑సా యజా॑తై |
ఏ॒తావ॑ంతం న॒ర్యమా॑వివాసాత్ |
వి॒చక్ర॑మే పృథి॒వీమే॑ష ఏ॒తాం |
క్షే॒త్రాయ॑ వి॒ష్ణుర్మను॑షే దశ॒స్యన్న్ |
ధ్రు॒వాసో అ॒స్య కి॑రయో జనా॑సః |
ఉ॒రుక్షి॑తిగ్ం సు॒జని॑మాచకార |
త్రి॒ర్దేవః పృథి॒వీమే॑ష ఏ॒తాం |
వి॒చక్ర॑మే శత॒ర్చనం॑ మహి॒త్వా |

ప్ర విష్ణురస్తు తవసస్తవీయాన్ |
 త్వేషగ్గ్ హ్యస్య స్థవిరస్య నామ || 25 ||

హోతారం చిత్రరథమధ్వరస్య |
 యజ్ఞస్య యజ్ఞస్య కేతుగ్ం రుశంతం |
 ప్రత్యర్థిం దేవస్య దేవస్య మహ్నా |
 శ్రియా త్వగ్నిమతిథిం జనానాం |
 ఆ నో విశ్వాభిరూతిభిః సజోషాః |
 బ్రహ్మ జుషాణో హర్యశ్వ యాహి |
 వరీవృజథ్స్థవిరేభిః సుశిప్ర |
 అస్మే దధద్వృషణగ్ం శుష్మమింద్ర |
 ఇంద్రః సువర్షా జనయన్నహాని |
 జిగాయోశిగ్భిః పృతనా అభిశ్రీః || 26 ||

ప్రారోచయన్మనవే కేతుమహ్నాం |
 అవిందజ్ఞ్యోతిర్బృహతే రణాయ |
 అశ్వినావవసే నిహ్వాయే వాం |
 ఆ నూనం యాతగ్ం సుకృతాయ విప్రా |
 ప్రాతర్యుక్తేన సువృతా రథేన |
 ఉపాగచ్ఛతమవసాఽగతం నః |
 అవిష్టం ధీష్వశ్వినా న ఆసు |
 ప్రజావద్రేతో అప్రాయం నో అస్తు |

అ॒వాం తో॑కే త॒సయే॑ తూ॒తుజా॑నాః |
సు॒రత్నా॑సో దే॒వవీ॑తిం గమే॒మ || 27 ||

త్వగ్ం॑ సో॒మ క్ర॑తు॒భిః సు॒క్రతు॑ర్భూః |
త్వం దక్షే॑ సు॒దక్షో॑ వి॒శ్వవే॑దాః |
త్వం వృ॑షా వృ॒షత్వే॑భి॒ర్మహి॑త్వా |
ద్యుం॑నే॒భిర్ద్యుం॑న్యభ॒వో నృ॑చక్షాః |
అ॒షాఢం॑ యు॒ధ్ను పృ॑త॒నాసు॑ పప్రి॑ం |
సు॒వర్షా॑మ॒ఘ్స్విం॑ వృ॒జన॑స్య గో॒పాం |
భ॒రేషు॑జాగ్ం సు॒క్షితి॑గ్ం సు॒శ్రవ॑సం |
జ॒యంతం॑ త్వామను॑ మదే॒మ సో॒మ |
భ॒వా మి॒త్రో న శే॑వ్యో ఘృ॒తాసు॑తిః |
వి॒భూత॑ద్యుమ్న ఏ॒వయా॑ ఉ సప్ర॒థాః || 28 ||

అ॒ధా తే॑ వి॒ష్ణో వి॒దుషా॑చిదృ॒ధ్యః |
స్తో॒మో య॒జ్ఞస్య॑ రా॒ధ్యో హ॒విష్మ॑తః |
యః పూ॒ర్వాయ॑ వే॒ధసే॑ నవీ॒యసే॑ |
సు॒మజ్ఞా॑నయే వి॒ష్ణవే॑ దదా॒శతి॑ |
యో జా॒తమ॒స్య మ॒హతో॑ మహి బ్ర॒హ్మత్ |
సే॒దుః శ్ర॒వోభి॑ర్యు॒జ్యంచి॑దభ్య॒సత్ |
తము॑ స్తో॒తారః॑ పూ॒ర్వ్యం య॒థా వి॒ద ఋ॒తస్య॑ |
గర్భ॑గ్ం హ॒విషా॑ పిపర్త॒న |

అ॒న్య॑ జా॒నంతో॑ నామ॑చిద్వి॒వక్త॑న |
బృ॒హత్తే॑ వి॒ష్ణో సు॒మతి॑ం భ॒జామ॑హే || 29 ||

ఇ॒మా ధా॒నా ఘృ॑త॒స్నువః॑ |
హ॒రీ ఇ॒హోప॑వక్ష॒తః |
ఇంద్ర॑గ్ం సు॒ఖత॑మే రథే॑ |
ఏ॒ష బ్ర॒హ్మ ప్ర తే॑ మహే॑ |
విద॑థే శగ్ం॒సిషగ్ం॑ హ॒రీ |
య ఋ॒త్వియః॑ ప్ర తే॑ వన్వే॑ |
వను॑షో హ॒ర్యతం॑ మదం॑ |
ఇంద్రో॑ నామ॑ ఘృ॒తం న॑ యః |
హరి॑భిశ్చారు సేచ॑తే |
శ్రుతో॑ గణ॒ ఆ త్వా॑ వి॒శంతు॑ || 30 ||

హరి॑వర్చ॒సం గి॒రః |
ఆ చ॑ర్షణి॒ప్రా వృ॑షభో జనా॑నాం |
రాజా॑ కృ॒ష్ణీనాం॑ పు॒రుహూ॑త ఇంద్రః॑ |
స్తు॒తః శ్ర॑వ॒స్యన్న॒వసో॑పమ॒ద్రిక్ |
యు॒క్త్వా హ॒రీ వృ॑షణా॒ఽఽయా॑హ్య॒ర్వాజ్ |
ప్ర య॑థ్నింధ॒వః ప్ర॑స॒వం యదా॑యన్ |
ఆపః॑ సముద్ర॑గ్ం రథే॑వ జగ్ముః |
అత॑శ్చిదింద్రః॑ సద॑సో వరీ॑యాన్ |

యదీగ్ం సోమః పృణతి దుగ్ధో అగ్ంశుః |
హ్వయామసి త్వేంద్ర యాహ్యర్వాజ్ || 31 ||

అరం తే సోమస్తనువే భవతి |
శతక్రతో మాదయస్వా సుతేషు |
ప్రాస్మాగ్ం అవ పృతనాసు ప్ర యుధ్ను |
ఇంద్రాయ సోమాః ప్రదివో విదానాః |
ఋభుర్యేభిర్వృషపర్వా విహాయాః |
ప్రయంయమాణాన్ప్రతిషూ గృభాయ |
ఇంద్ర పిబ వృషధూతస్య వృష్ణః |
అహేడమాన ఉపయాహి యజ్ఞం |
తుభ్యం పవంత ఇందవః సుతాసః |
గావో న వజ్రింధ్వమోకో అచ్ఛ || 32 ||

ఇంద్రాగహి ప్రథమో యజ్ఞయానాం |
యా తే కాకుధ్నుకృతా యా వరిష్ఠా |
యయా శశ్వత్పిబసి మధ్వ ఉర్మిం |
తయా పాహి ప్ర తే అధ్వర్యురస్థాత్ |
సం తే వజ్రో వర్తతామింద్ర గవ్యః |
ప్రాతర్యజా విబోధయ |
అశ్వినా వేహ గచ్ఛతం |
అస్య సోమస్య పీతయే |

ప్రాత॒ర్యా॒వా॒ణా ప్ర॒థ॒మా య॑జ॒ధ్వం॑ ।
 పు॒రా గృ॒ధ్రాద॑ర॒రుషః॑ పి॒బా॒థః ।
 ప్రాత॑ర్హి య॒జ్ఞమ॑శ్వినా దధా॑తే ।
 ప్రశ॑గ్గ్ంసంతి కవయః పూ॒ర్వభా॑జః ।
 ప్రాత॑ర్యజధ్వమశ్వినా హి॒నోత॑ ।
 న సా॒యమ॑స్తి దే॒వయా॑ అ॒జుష్టం॑ ।
 ఉతా॑న్యో అ॒స్మద్య॑జతే వి॒చాయః॑ ।
 పూ॒ర్వః పూ॒ర్వో య॑జమా॒నో వనీ॑యాన్ ॥ 33 ॥

చాశ్వ॑జిద్యో గచ్ఛ॑తం నో దా॒శన్నా॑మాభిశ్రి॒గ్మేమ॑
 సప్ర॑థా భ॒జామ॑హి విశంతు యా॒హ్య॑ర్వాజచ్ఛ పి॒బా॒థః షట్పు॑ ॥ 3 ॥

న॒క్తం జా॒తాఽస్యో॑షధే ।
 రా॒మే కృ॒ష్ణే అ॑సిక్ని చ ।
 ఇద॑గ్గ్ం ర॒జని॑ ర॒జయ॑ ।
 కి॒లాసం॑ ప॒లితం॑ చ యత్ ।
 కి॒లాసం॑ చ ప॒లితం॑ చ ।
 ని॒రితో నా॑శయా పృ॒షత్ ।
 ఆ నః॑ స్వో అ॒శ్నుతాం॑ వర్ణః ।
 పరా॑ శ్వే॒తాని॑ పాతయ ।
 అ॑సి॒తం తే ని॒లయ॑నం ।
 ఆస్థా॑నమసి॒తం తవ॑ ॥ 34 ॥

అసిక్నియస్యోషధే ।
 నిరితో నాశయా పృషత్ ।
 అస్థిజస్య కిలాసస్య ।
 తనూజస్య చ యత్త్వచి ।
 కృత్యయా కృతస్య బ్రహ్మణా ।
 లక్ష్మ శ్వేతమనీనశం ।
 సరూపా నామ తే మాతా ।
 సరూపో నామ తే పితా ।
 సరూపాఽస్యోషధే సా ।
 సరూపమిదం కృధి ॥ 35 ॥

శునగ్ం హువేమ మఘవానమింద్రం ।
 అస్మిన్భరే నృతమం వాజసాతౌ ।
 శృణ్వంతముగ్రమూతయే సమధ్సు ।
 ఘ్నంతం వృత్రాణి సంజితం ధనానాం ।
 ధూనుథ ద్యాం పర్వతాందాశుషే వసు ।
 ని వో వనా జిహతే యామనో భియా ।
 కోపయథ పృథివీం పృశ్నిమాతరః ।
 యుధే యదుగ్రాః పృషతీరయుగ్ధ్వం ।
 ప్రవేపయంతి పర్వతాన్ ।
 వివించంతి వనస్పతీన్ ॥ 36 ॥

ప్రో॒ఽవార॑త మరు॒తో దు॒ర్మదా॑ ఇ॒వ |
 దే॒వా॒సః సర్వ॑యా వి॒శా |
 పు॒రు॒త్రా హి స॒దృజ్జ॑సి |
 వి॒శో వి॒శ్వా అను॑ ప్ర॒భు |
 సమ॑ధ్ను త్వా హ॒వామహే॑ |
 సమ॑ధ్న్వగ్నిమ॑వసే |
 వా॒జయ॑ంతో హ॒వామహే॑ |
 వా॒జేషు॑ చి॒త్రరా॑ధసం |
 సంగ॑చ్ఛ॒ధ్వగ్ం సం॑వద॒ధ్వం |
 సం వో మనా॑గ్ంసి జాన॑తాం || 37 ||

దే॒వా భా॑గం యథా పూ॒ర్వే |
 సం॒జానా॑నా ఉపా॑సత |
 సమా॑నో మంత్రః సమి॑తిః సమా॑నీ |
 సమా॑నం మనః సహ చి॒త్తమే॑షాం |
 సమా॑నం కేతో అభి సగ్ంర॑భధ్వం |
 సం॒జ్ఞానే॑న వో హవి॑షా యజా॑మః |
 సమా॑నీ వ ఆకూ॑తిః |
 సమా॑నా హృద॑యాని వః |
 సమా॑నమస్తు వో మనః॑ |
 యథా॑ వః సుసహో॑సతి || 38 ||

సంజ్ఞానం నః స్వైః |
 సంజ్ఞానమరణైః |
 సంజ్ఞానమశ్వినా యువం |
 ఇహాస్మాసు నియచ్ఛతం |
 సంజ్ఞానం మే బృహస్పతిః |
 సంజ్ఞానగ్ం సవితాకరత్ |
 సంజ్ఞానమశ్వినా యువం |
 ఇహ మహ్యం నియచ్ఛతం |
 ఉపచ్ఛాయామివ ఘృణైః |
 అగన్మ శర్మ తే వయం || 39 ||

అగ్నే హిరణ్యసందృశః |
 అదభైభిః సవితః పాయుభిష్ట్యం |
 శివేభిరద్య పరిపాహి నో గయం |
 హిరణ్యజిహ్వః సువితాయ నవ్యసే |
 రక్షా మాకిర్నో అఘశగ్ంస ఈశత |
 మదే మదే హి నో దదుః |
 యూథా గవామృజుక్రతుః |
 సంగృభాయ పురూశతా |
 ఉభయా హస్త్యా వసు |
 శిశిహి రాయ ఆభర || 40 ||

శిప్రి॑న్వాజా॒నాం ప॑తే |
 శచీ॑వస్త॒వ దగ్ం॑సనా |
 ఆ తూ॑ న ఇంద్ర॑ భాజయ |
 గో॒ష్వశ్వే॑షు శు॒భ్రుషు॑ |
 సహ॑స్త్రే॒షు తు॑వీమ॒షు |
 యద్దే॑వా దే॒వ హే॑డనం |
 దే॒వాసశ్చ॑కృ॒మా వ॑యం |
 ఆది॑త్యాస్తస్మా॒న్మా యూ॑యం |
 ఋత॑స్యర్తే॒న ము॑ంచత |
 ఋత॑స్యర్తే॒నాది॑త్యాః || 41 ||

యజ॑త్రా ము॑ంచతే॒హ మా॑ |
 యజ్నే॑ ర్వో॒ యజ్జ॑వాహ॒సః |
 ఆశి॑క్షంతో న శే॒కిమ॑ |
 మేద॑స్వతా యజ॑మానాః |
 స్రు॒చాఽఽజ్యే॑న జు॒హ్వతః॑ |
 అకా॑మా వో విశ్వే॑ దే॒వాః |
 శి॒క్షంతో॑ నోప॑శేకిమ |
 యది॑ ది॒వా యది॑ నక్తం॑ |
 ఏన॑ ఏన॒స్యోఽక॑రత్ |
 భూ॒తం మా॑ తస్మాద్భవ్యం॑ చ || 42 ||

ద్రుపదాదివ ముంచతు ।
 ద్రుపదాదివేన్ముముచానః ।
 స్విన్నః స్నాత్వీ మలాదివ ।
 పూతం పవిత్రేణేవాజ్యం ।
 విశ్వే ముంచంతు మైనసః ।
 ఉద్వయం తమసస్పరి ।
 పశ్యంతో జ్యోతిరుత్తరం ।
 దేవం దేవత్రా సూర్యం ।
 అగన్మ జ్యోతిరుత్తమం ॥ 43 ॥

తవ కృధి వనస్పతీంజానతామసతి
 వయం భరాదిత్యాశ్చ నవ చ ॥ 4 ॥

వృషో సో అగ్ంశుః పవతే హవిష్మాంధ్యోమః ।
 ఇంద్రస్య భాగ ఋతయుః శతాయుః ।
 స మా వృషాణాం వృషభం కృణోతు ।
 ప్రియం విశాగ్ం సర్వవీరగ్ం సువీరం ।
 కస్య వృషో సుతే సచా ।
 నియుత్వాన్వృషభో రణత్ ।
 వృత్రహో సోమపీతయే ।
 యస్తే శృంగ వృషో నపాత్ ।

ప్ర॑ణపా॑త్కుండ॑పాయ్యః ।

స్య॑స్మింద॒ద్ర ఆ మ॑నః ॥ 44 ॥

తగ్ం॑ సద్ధి॑చీరూ॒తయో॑ వృ॒ష్టియా॑ని ।

పా॑గ్స్యా॒ని ని॒యుతః॑ స॒శ్చురింద్రం॑ ।

స॒ముద్రం॑ న సింధ॑వ ఉ॒క్థశు॑ష్మాః ।

ఉ॒రువ్య॑చ॒నం గి॒ర ఆవి॑శంతి ।

ఇంద్రా॑య గి॒రో అని॑శిత॒సర్గాః॑ ।

అపః॑ పై॒రయం॑ధుగ॒రస్య॑ బు॒ధ్నాత్ ।

యో అక్షే॑ణే॒వ చక్రి॑యా శచీ॑భిః ।

వి॒ష్వక్త॑స్తంభ॒ పృథి॑వీ॒ముత॑ ద్యాం ।

అక్షో॑దయ॒చ్ఛవ॑సా॒ క్షామ॑ బు॒ధ్నం ।

వార్ణ॑వా॒తస్త॑వి॒షిభి॑రింద్రః ॥ 45 ॥

దృ॒ఢాన్యో॑ఘ్నాదు॒శమా॑న ఓ॒జః ।

అ॒వాభి॑నత్క॒కుభః॑ ప॒ర్వతా॑నాం ।

ఆ నో॑ అగ్నే॒ సుకే॑తునా ।

ర॒యిం వి॒శ్వా॒యుపో॑ష॒నం ।

మా॒ర్ద్ధికం॑ ధే॒హి జి॑వసే ।

త్వగ్ం॑ సోమ॒ మహే॑ భగం ।

త్వం॑ యూ॒న ఋ॒తాయ॑తే ।

దక్షం॑ దధాసి జి॑వసే ।

రథం॑ యుంజతే॑ మరుతః॑ శుభే॑ సుగం॑ ।
సూరో॑ న మిత్రావరుణా॑ గవిష్టిషు॑ ॥ 46 ॥

రజాగ్ం॑సి చిత్రా॑ విచరంతి॑ తన్యవః॑ ।
దివః॑ సంరాజా॑ పయసా॑ న ఉక్షతం॑ ।
వాచగ్ం॑ సు మిత్రావరుణావిరావతీం॑ ।
పర్జన్యశ్చిత్రాం॑ వదతి॑ త్వీషీమతీం॑ ।
అబ్రా॑ వసత మరుతః॑ సు మాయయా॑ ।
ద్యాం॑ వర్షయతమరుణామరేపసం॑ ।
అయుక్త॑ సప్త శుంధ్యవః॑ ।
సూరో॑ రథన్య॑ నస్త్రియః॑ ।
తాభిర్యాతి॑ స్వయుక్తిభిః॑ ।
వహిష్టేభిర్విహరన్॑ యాసి॑ తంతుం॑ ॥ 47 ॥

అవవ్యయన్నసీతం॑ దేవ వన్యః॑ ।
దవిధ్వతో॑ రశ్మయః॑ సూర్యన్య॑ ।
చర్మేవా॑వాధుస్తమో॑ అఘ్స్వంతః॑ ।
పర్జన్యాయ॑ ప్రగాయత॑ ।
దివస్పృత్రాయ॑ మీథుషే॑ ।
స నో॑ యవసమిచ్ఛతు॑ ।
అచ్ఛా॑ వద తవసం॑ గీర్భిరాభిః॑ ।
స్తుహి॑ పర్జన్యం॑ నమసా॑ వివాస॑ ।

కనిక్రదద్వృషభో జీరదానుః |
రేతో దధాత్వోషధీషు గర్భం || 48 ||

యో గర్భమోషధీనాం |
గవాం కృణోత్యర్వతాం |
పర్జన్యః పురుషీణాం |
తస్మా ఇదాస్యే హవిః |
జుహోతా మధుమత్తమం |
ఇడాం నః సంయతం కరత్ |
తిస్త్రో యదగ్నే శరదస్తామిత్ |
శుచిం ఘృతేన శుచయః సపర్యన్ |
నామాని చిద్ధధిరే యజ్ఞయాని |
అసూదయంత తనువః సుజాతాః || 49 ||

ఇంద్రశ్చ నః శునాసీరౌ |
ఇమం యజ్ఞం మిమిక్షతం |
గర్భం ధత్తగ్గ్ స్వస్తయే |
యయోరిదం విశ్వం భువనమావివేశ |
యయోరానందో నిహితో మహాశ్చ |
శునాసీరావృతుభిః సంవిదానౌ |
ఇంద్రవంతౌ హవిరిదం జుషేథాం |
ఆ ఘా యే అగ్నిమింధతే |

స్తృ॒ణం॑తి బ॒ర్హి॑రా॒నుష॑క్ |
 యే॒షామి॑ంద్రో యు॒వా స॒ఖా |
 అగ్నీ॒ ఇంద్ర॑శ్చ మే॒ది॒నా |
 హ॒థో వృ॒త్రాణ్య॑ప్రతి |
 యు॒వగ్ం॑ హి వృ॒త్రహం॑త॒మా |
 యా॒భ్యాగ్ం॑ సు॒వర॑జయన్వ॒గ్ర ఏ॒వ |
 యా॒వాత॑స్థతుర్భు॒వన॑స్య మధ్యే॒ |
 ప్ర॒చర్ష॑ణీ వృ॒షణా॑ వజ్రబా॒హూ |
 అగ్నీ॒ ఇంద్రా॑ వృ॒త్రహ॑ణా హు॒వే వాం || 50 ||

మన ఇంద్రో గవిష్టిషు తంతుం గర్భగ్ం
 సుజాతాః సఖా సప్త చ || 5 ||

ఉ॒త నః॑ ప్రి॒యా ప్రి॒యాసు॑ |
 సప్త॑స్వసా సు॒జుష్టా॑ |
 స॒రస్వ॑తీ స్తో॒మ్యాభూ॑త్ |
 ఇ॒మా జు॑హ్వనా యుష్మ॒దా నమో॑భిః |
 ప్రతి॑ స్తోమగ్ం స॒రస్వ॑తి జు॒షస్వ॑ |
 త॒వ శ॑ర్మన్ప్రియత॒మే దధా॑నాః |
 ఉ॒పస్థే॑యామ శ॒రణం॑ న వృ॒క్షం |
 త్రీ॒ణి ప॒దా వి॑చక్ర॒మే |

విష్ణుర్గోపా అదాభ్యః |
తతో ధర్మాణి ధారయన్న్ || 51 ||

తదస్య ప్రియమభి పాథో అశ్యాం |
నరో యత్ర దేవయవో మదంతి |
ఉరుక్రమస్య స హి బంధురిత్థా |
విష్ణోః పదే పరమే మధ్వ ఉధ్యః |
క్రత్వా దా అస్తు శ్రేష్ఠః |
అద్య త్వా వన్వంధ్సరేక్షాః |
మర్త ఆనాశ సువృక్తిం |
ఇమా బ్రహ్మ బ్రహ్మవాహ |
ప్రియా త ఆ బర్హిః సీద |
వీహి సూర పురోడాశం || 52 ||

ఉప నః సూనవో గిరః |
శృణ్వంత్యమృతస్య యే |
సుమృడికా భవంతు నః |
అద్యా నో దేవ సవితః |
ప్రజావధ్సావీః సౌభగం |
పరా దుష్ష్వప్నియగ్ం సువ |
విశ్వాని దేవ సవితః |
దురితాని పరాసువ |

యద్భద్రం తన్మ ఆసువ |
శుచిమర్కైర్భృహస్పతిం || 53 ||

అధ్వరేషు నమస్యత |
అనాంయోజ ఆచకే |
యాఽధారయంత దేవా సుదక్షా దక్షపితారా |
అసుర్యాయ ప్రమహసా |
స ఇత్తేతి సుధిత ఓకసి స్వే |
తస్మా ఇడా పిన్వతే విశ్వదానీ |
తస్మై విశః స్వయమేవానమంతి |
యస్మిన్బ్రహ్మ రాజని పూర్వ ఏతి |
సకూతిమింద్ర సచ్యుతిం |
సచ్యుతిం జఘనచ్యుతిం || 54 ||

కనాత్కాభాం న ఆభర |
ప్రయఘ్యన్నివ సక్లే |
వి స ఇంద్ర మృధో జహి |
కనీఖునదివ సాపయన్ |
అభి నః సుష్టుతిం నయ |
ప్రజాపతిః స్త్రియాం యశః |
ముష్కయోరదధాఘవం |
కామస్య తృప్తిమానందం |

తస్యాగ్నే భాజయేహ మా ।
మోదః ప్రమోద ఆనందః ॥ 55 ॥

ముష్కయోర్నిహితః సపః ।
సృత్వేవ కామస్య తృప్యాణి ।
దక్షిణానాం ప్రతిగ్రహే ।
మనసశ్చిత్తమాకూతిం ।
వాచః సత్యమశీమహి ।
పశూనాగ్ం రూపమన్నస్య ।
యశః శ్రీః శ్రయతాం మయి ।
యథాఽహమస్యా అతృపగ్ం స్త్రియై పుమాన్ ।
యథా స్త్రి తృప్యతి పుగ్ంసి ప్రియే ప్రియా ।
ఏవం భగస్య తృప్యాణి ॥ 56 ॥

యజ్ఞస్య కామ్యః ప్రియః ।
దదామీత్యగ్నిర్వదతి ।
తథేతి వాయురాహ తత్ ।
హంతేతి సత్యం చంద్రమాః ।
ఆదిత్యః సత్యమోమితి ।
ఆపస్తథ్యత్యమాభరన్ ।
యశో యజ్ఞస్య దక్షిణాం ।
అసౌ మే కామః సమృద్ధ్యతాం ।

న హి స్పృశమవిదన్నన్యమస్మాత్ |
వైశ్వానరాత్పుర ఏతారమగ్నేః || 57 ||

అథేమమంథన్నమృతమమూరాః |
వైశ్వానరం క్షేత్రజిత్యాయ దేవాః |
యేషామిమే పూర్వే అర్మాస ఆసన్నే |
అయూపాః సద్మ విభృతా పురూణి |
వైశ్వానర త్వయా తే నుత్రాః |
పృథివీమన్యామభితస్థర్జనాసః |
పృథివీం మాతరం మహీం |
అంతరిక్షముపబ్రువే |
బృహతీమూతయే దివం |
విశ్వం బిభర్తి పృథివీ || 58 ||

అంతరిక్షం విపప్రథే |
దుహే ద్యౌర్బృహతీ పయః |
న తా నశంతి న దభాతి తస్కరః |
నైనా అమిత్రో వ్యధిరాదధర్షతి |
దేవాగ్శ్చ యాభిర్యజతే దదాతి చ |
జ్యోగిత్రాభిః సచతే గోపతిః సహ |
న తా అర్వా రేణుకకాటో అశ్నుతే |
న సగ్గీస్కృతత్రముపయంతి తా అభి |

ఉ॒రుగా॒యమ॑భ॒యం త॑స్య తా॒ అను॑ ।
గా॒వో మ॑ర్త్యస్య వి॒చర॑ంతి య॒జ్వనః॑ ॥ 59 ॥

రా॒త్రీ వ్య॑ఖ్యదాయతీ ।
పు॒రుత్రా॑ దే॒వ్యక్ష॑భిః ।
వి॒శ్వా అ॒ధి శ్రి॑యోఽధిత ।
ఉ॒ప తే॑ గా ఇ॒వాక॑రం ।
వృ॒ణీష్వ దు॑హితర్దవః ।
రా॒త్రీ స్తోమం॑ న జిగ్యుషీ ।
దే॒వీం వా॒చమ॑జనయంత దే॒వాః ।
తాం వి॒శ్వరూ॑పాః పశ॒వో వద॑ంతి ।
సా నో మ॑ంద్రేష॒మూర్తం॑ దుహా॒నా ।
ధే॒నుర్వా॒గస్మాను॑ప సు॒ష్టుతై॑తు ॥ 60 ॥

య॒ద్వాగ్స్వద॑ంత్యవిచేతనాని ।
రా॒ష్ట్రే దే॒వానాం॑ ని॒షసా॑ద మంద్రా ।
చ॒తస్ర॑ ఊర్జం దుదుహే పయాగ్ంసి ।
క్వ స్వి॒దస్యాః ప॑రమం జగామ ।
గౌరీ మి॒మాయ॑ సలిలాని తక్షతీ ।
ఏ॒కప॑దీ ద్వి॒పదీ॑ సా చతు॒ష్పదీ॑ ।
అ॒ష్టాప॑దీ న॒వప॑దీ బభూవుషీ ।
సహస్రా॑క్షరా పరమే వ్యోమన్న్ ।

తస్యాగ్ం సముద్రా అధి విక్షరంతి ।
తేన జీవంతి ప్రదిశశ్చతస్రః ॥ 61 ॥

తతః క్షరత్యక్షరం ।
తద్విశ్వముపజీవతి ।
ఇంద్రా సూరా జనయన్విశ్వకర్మా ।
మరుత్వాగ్ం అస్తు గణవాంధృజాతవాన్ ।
అస్య స్నుషా శ్వశురస్య ప్రశిష్టిం ।
సపత్నా వాచం మనసా ఉపాసతాం ।
ఇంద్రః సూరో అతరద్రజాగ్ంసి ।
స్నుషా సపత్నాః శ్వశురోఽయమస్తు ।
అయగ్ం శత్రూంజయతు జర్హృషాణః ।
అయం వాజం జయతు వాజసాతౌ ।
అగ్నిః క్షత్రభృదనిభృష్టమోజః ।
సహస్రియో దీప్యతామప్రయుచ్ఛన్ ।
విభ్రాజమానః సమిధాన ఉగ్రః ।
ఆంతరిక్షమరుహదగంద్యాం ॥ 62 ॥

ధారయన్పురోడాశం బృహస్పతిం జఘనచ్యుతిమానందో
భగస్య తృప్యాణ్యగ్నేః పృథివీ యజ్వన ఏతు
ప్రదిశశ్చతస్రో వాజసాతౌ చత్వారి చ ॥ 6 ॥

వృ॒షాఽ॒న్యగ్ం॒శుర్వృ॒షభా॑య॒ గృహ్య॑సే ।
 వృ॒షాఽ॒యము॒గ్రో నృ॒చక్ష॑సే ।
 ది॒వ్యః క॑ర్మణ్యో హి॒తో బృ॒హన్నా॑మ ।
 వృ॒షభ॑స్య॒ యా క॑కుత్ ।
 వి॒షూవాన్ వి॒ష్ణో భ॑వతు ।
 అ॒యం యో మా॑మకో వృ॒షా ।
 అ॒థో ఇంద్ర॑ ఇ॒వ దే॒వేభ్యః॑ ।
 వి॒బ్రవీ॑తు జ॒నేభ్యః॑ ।
 ఆ॒యుష్మ॑ంతం వర్చ॒స్వంతం॑ ।
 అ॒థో అధి॑పతిం వి॒శాం ॥ 63 ॥

అ॒స్యాః పృ॑థి॒వ్యా అధ్య॑క్షం ।
 ఇ॒మమింద్ర॑ వృ॒షభం॑ కృ॒ణు ।
 యః సు॒శృంగః॑ సు॒వృష॑భః ।
 క॒ల్యాణో॑ ద్రో॒ణ ఆహి॑తః ।
 కా॒ర్షీవ॑లప్ర॒గాణే॑న ।
 వృ॒షభే॑ణ॒ యజా॑మహే ।
 వృ॒షభే॑ణ॒ యజ॑మా॒నాః ।
 అ॒క్రూరే॑ణే॒వ సర్పి॑షా ।
 మృ॒ధశ్చ॑ స॒ర్వా ఇంద్రే॑ణ ।
 పృ॒తనా॑శ్చ జ॒యామసి॑ ॥ 64 ॥

యస్యా॑య॒మృష॑భో హ॒విః |
 ఇంద్రా॑య పరిణీ॒యతే॑ |
 జయా॑తి శత్రు॒మాయం॑తం |
 అథో॑ హంతి పృత॒న్యతః॑ |
 నృ॒ణామ॑హ ప్రణీ॒రసత్ |
 అగ్ర॑ ఉద్భిందతామ॒సత్ |
 ఇంద్ర॑ శుష్మం తనువా మే॒రయ॑స్వ |
 నీ॒చా వి॑శ్వా అభితి॒ష్ఠాభి॑మాతీః |
 ని శృ॑ణీహ్యబాధం యో నో అస్తీ |
 ఉ॒రుం నో లో॒కం కృ॑ణుహి జీరదానో || 65 ||

ప్రే॒హ్యభి॑ప్రేహి ప్రభ॒రా సహ॑స్వ |
 మా వివే॑నో విశృ॒ణుష్వా జనే॑షు |
 ఉదీ॑డితో వృషభ తిష్ఠ శుష్మైః |
 ఇంద్ర॑ శత్రూన్పురో అస్మాక॑ యుధ్య |
 అగ్నే॑ జేతా త్వం జయ |
 శత్రూం॑ధృహస ఓజ॑సా |
 వి శత్రూన్ విమృ॑థో నుద |
 ఏ॒తం తే స్తోమం॑ తువిజాత విప్రః |
 రథం॑ న ధీ॒రః స్వ॑పా అతక్షం |
 యదీదగ్నే॑ ప్రతి త్వం దే॒వ హ॑ర్యాః || 66 ||

సువ॑ర్వతీ॒రప ఏ॑నా జయే॒మ |
 యో ఘృ॑తేనాభి॒మాని॑తః |
 ఇంద్ర॑ జైత్రా॒య జజ్ఞి॑షే |
 స నః॑ సంకాసు పారయ |
 పృత॑నాసాహ్యే॒షు చ |
 ఇంద్రో॑ జిగాయ పృథి॒విం |
 అంతరి॑క్షగ్ం సువ॑ర్మహత్ |
 వృత్ర॑హ పురుచే॒తనః॑ |
 ఇంద్రో॑ జిగాయ సహ॑సా సహాగ్ం॑సి |
 ఇంద్రో॑ జిగాయ పృత॑నాని విశ్వా॑ || 67 ||

ఇంద్రో॑ జాతో వి పురో॑ రురోజ |
 స నః॑ పరస్పా వరి॒వః కృ॑ణోతు |
 అయం కృ॒త్నుర॑గృభీ॒తః |
 విశ్వ॑జిదుద్భిదిథ్సో॒మః |
 ఋషి॑ర్విప్రుః కావ్యే॒న |
 వాయు॑రగ్రే॒గా య॑జ్ఞప్రీః |
 సాకం॑ గన్మనసా॒ యజ్ఞం॑ |
 శివో॑ నియుద్భిః శివాభిః॑ |
 వాయో॑ శుక్రో॒ అయా॑మి తే |
 మధ్యో॑ అగ్రం॒ దివి॑ష్టిషు || 68 ||

ఆయా॑హి సోమ॑పీతయే॑ ।
 స్వా॒రు॒హో దే॑వ ని॒యుత్వ॑తా ।
 ఇమ॑మింద్ర వర్ధయ క్షత్రియా॑ణాం ।
 అయం॑ విశాం విశ్వ॑తిరస్తు రాజా॑ ।
 అస్మా॑ ఇంద్ర మహి వర్చాగ్గ్ంసి ధేహి॑ ।
 అవర్చ॑సం కృణుహి శత్రు॑మస్య ।
 ఇమ॑మాభజ గ్రామే అశ్వే॑షు గో॑షు ।
 నిర॑ముం భజ యోమి॑త్రో అస్య ।
 వర్ష॑న్మత్రస్య కకుభి॑ శ్రయస్య ।
 తతో॑ న ఉగ్రో విభ॑జా వసూ॑ని ॥ 69 ॥

అస్మే॑ ద్యావాపృథి॑వీ భూరి॑ వామం ।
 సం॑దుహాథాం ఘర్మ॑దుఘే॑వ ధేనుః ।
 అయగ్ం॑ రాజా॑ ప్రియ ఇంద్ర॑స్య భూయాత్ ।
 ప్రియో॑ గవామోష॑ధీనాముతాపాం ।
 యు॒నజ్మి॑ త ఉత్త॑రావంతమింద్రం ।
 యేన॑ జయా॑సి న పరా॑జయా॑సై ।
 స త్వా॑కరేకవృ॒షభగ్గ్ం॑ స్వానాం॑ ।
 అథో॑ రాజన్మ॒త్తమం॑ మానవా॑నాం ।
 ఉత్త॑రస్త॒వమధ॑రే తే సపత్నాః॑ ।
 ఏక॑వృషా ఇంద్ర॑సఖా జిగీ॑వాన్ ॥ 70 ॥

వి॒శ్వా ఆ॒శాః పృ॑త॒నాః సం జ॒యం జ॒యన్న్ |
 అ॒భి॒తిష్ఠ॑ శ॒త్రూయ॑తః స॒హస్వ॑ |
 తు॒భ్యం భ॑రంతి క్షి॒తయో॑ యవిష్ఠ |
 బ॒లిమ॑గ్నే అంతి త ఓ॒త దూ॑రాత్ |
 ఆ భ॑ందిష్ఠస్య సుమ॒తిం చి॑కిధి |
 బృ॒హత్తే॑ అగ్నే మ॒హి శ॒ర్మ భ॑ద్రం |
 యో దే॒హ్యో అ॒సమ॑యద్వధస్మైః |
 యో అ॒ర్యప॑త్నీరుషసశ్చ॒కార॑ |
 స ని॒రుధ్యా॑ నహు॒షో య॑హ్వో అగ్నిః |
 వి॒శశ్చ॑క్రే బ॒లిహృ॑తః సహో॒భిః || 71 ||

ప్ర స॒ద్యో అ॒గ్నే అ॒త్యేష్య॑న్యాన్ |
 ఆవి॒ర్య॑స్మై చా॒రుత॑రో బ॒భూథ॑ |
 ఈ॒డేన్యో॑ వపు॒ష్యో వి॒భావా॑ |
 ప్రి॒యో వి॒శామ॑తిధి॒ర్మాను॑షీణాం |
 బ్ర॒హ్మ జ్యేష్ఠా॑ వీ॒ర్యా సంభృ॑తాని |
 బ్ర॒హ్మగ్రే॑ జ్యేష్ఠం ది॒వమా॑తతాన |
 ఋ॒తస్య॑ బ్ర॒హ్మ ప్ర॑థమో॒త జ॒జ్ఞే |
 తే॒నాఽహ॑తి బ్ర॒హ్మణా॑ స్ప॒ర్ధితుం॑ కః |
 బ్ర॒హ్మ స్రు॑చో ఘృ॒తవ॑తీః |
 బ్ర॒హ్మణా॑ స్వ॒రవో॑ మి॒తాః || 72 ||

బ్రహ్మ యజ్ఞస్య తంతవః |
 ఋత్విజో యే హవిష్కృతః |
 శృంగాణీవేచ్ఛంగిణాగ్ం సందదృశిరే |
 చషాలవంతః స్వరవః పృథివ్యాం |
 తే దేవాసః స్వరవస్తస్త్రివాగ్ంసః |
 నమః సఖిభ్యః సన్నాన్మాఽవగాత |
 అభిభూరగ్నిరతరద్రజాగ్ంసి |
 స్పృధో విహత్య పృతనా అభిశ్రీః |
 జుషాణో మ ఆహుతిం మా మహిష్ఠ |
 హత్వా సపత్నాన్ వరివస్కరం నః |
 ఈశానం త్వా భువనానామభిశ్రియం |
 స్తౌమ్యగ్ను ఉరు కృతగ్ం సువీరం |
 హవిర్జుషాణః సపత్నాగ్ం అభిభూరసి |
 జహి శత్రూగ్ంరప మృధో నుదస్వ || 73 ||

విశాం జయామసి జిరదానో హర్యా విశ్వా దివిష్టిషు
 వసూని జిగీవాంధృహోభిర్మితా సశ్చత్వారి చ || 7 ||

స ప్రత్నవన్నవీయసా |
 అగ్నే ద్యుంనేన సంయతా |
 బృహత్తతంధ భానునా |
 నవం ను స్తోమమగ్నయే |

ది॒వః శ్యే॒నాయ॑ జీ॒జనం॑ ।
 వ॒సోః కు॒వి॒ద్వనా॑తి నః ।
 స్వా॒రుహో॑ య॒స్య శ్రి॒యో దృ॑శే ।
 ర॒యిర్వీ॒రవ॑తో యథా ।
 అగ్రే॑ య॒జ్ఞస్య॑ చే॒తతః॑ ।
 అదా॑భ్యః పు॒రవీ॑తా ॥ 74 ॥

అగ్ని॑ర్వి॒శాం మా॑ను॒షీణాం॑ ।
 తూర్ణీ॑ రథః సదా॒నవః॑ ।
 నవ॑గ్ం సో॒మాయ॑ వా॒జినే॑ ।
 ఆ॒జ్యం ప॑య॒సోఽజ॑ని ।
 జు॒ష్టగ్ం శు॑చి॒తమం॑ వసు ।
 నవ॑గ్ం సోమ జు॒షస్య॑ నః ।
 పీ॒యూష॑స్యే॒హ తృ॑ష్ణు॒హి ।
 యస్తే॑ భాగ॒ ఋతా॑వయం ।
 నవ॑స్య సోమ తే వయం ।
 ఆ సు॑మతిం వృ॒ణీమ॑హే ॥ 75 ॥

స నో॑ రా॒స్య సహ॑స్రిణః ।
 నవ॑గ్ం హ॒విర్జు॑షస్య నః ।
 ఋతు॑భిః సోమ భూ॒తమం॑ ।
 తదంగ॑ ప్రతి॒హర్య॑ నః ।

రాజంధీమ స్వస్తయే ।
 నవగ్గ స్తోమం నవగ్గం హవిః ।
 ఇంద్రాగ్నిభ్యాం నివేదయ ।
 తజ్జుషేతాగ్ం సచేతసా ।
 శుచిం ను స్తోమం నవజాతమద్య ।
 ఇంద్రాగ్ని వృత్రహణా జుషేథాం ॥ 76 ॥

ఉభా హి వాగ్ం సుహవా జోహవిమి ।
 తా వాజగ్ం సద్య ఉశతే ధేష్ఠా ।
 అగ్నిరింద్రో నవస్య నః ।
 అస్య హవ్యస్య తృప్యతాం ।
 ఇహ దేవౌ సహస్రిణౌ ।
 యజ్ఞం న ఆ హి గచ్ఛతాం ।
 వసుమంతగ్ం సువర్విదం ।
 అస్య హవ్యస్య తృప్యతాం ।
 అగ్నిరింద్రో నవస్య నః ।
 విశ్వాందేవాగ్స్తర్పయత ॥ 77 ॥

హవిషోఽస్య నవస్య నః ।
 సువర్విదో హి జజ్ఞరే ।
 ఏదం బర్హిః సుష్ఠరీమా నవేన ।
 అయం యజ్ఞో యజమానస్య భాగః ।

అ॒యం బ॑భూ॒వ భు॑వ॒నస్య॑ గర్భః॑ ।
 వి॒శ్వే దే॒వా ఇ॒దమ॑ద్యాగ్మి॒ష్టాః ।
 ఇ॒మే ను ద్యా॑వాపృథి॒వీ సమీ॑చీ ।
 త॒న్వానే॑ య॒జ్ఞం పు॑రువేశ॒నం ధి॑యా ।
 ఆ॒ఽస్మై పృ॑ణీతాం భు॒వనా॑ని వి॒శ్వా ।
 ప్ర॒జాం పు॑ష్టిమ॒మృతం॑ నవే॒న ॥ 78 ॥

ఇ॒మే ధే॒నూ అ॒మృతం॑ యే దు॒హతే॑ ।
 ప॒యస్వ॑త్యుత్తరామే॒తు పు॑ష్టేః ।
 ఇ॒మం య॒జ్ఞం జు॒షమా॑ణే నవే॒న ।
 సమీ॑చీ ద్యా॑వాపృథి॒వీ ఘృ॑తాచీ ।
 య॒విష్ఠో హ॒వ్యవా॑హ॒నః ।
 చి॒త్రభా॑నుర్ఘృతాసు॒తిః ।
 నవ॑జాతో విరో॒చసే॑ ।
 అగ్నే॑ తత్తే మ॒హిత్వ॑నం ।
 త్వమ॑గ్నే దే॒వతా॑భ్యః ।
 భాగే॑ దే॒వ న మీ॑యసే ॥ 79 ॥

స ఏ॒నా వి॒ద్వాన్ య॑క్ష్యసి ।
 నవ॑గ్గ్ స్తోమం జు॒షస్వ॑ నః ॥
 అగ్నిః॑ ప్ర॒థమః॑ ప్రా॒శ్నాతు॑ ।
 స హి వే॒ద యథా॑ హ॒విః ।

శి॒వా అ॒స్మభ్య॑మోష॑ధీః |
 కృ॒ణోతు॑ వి॒శ్వచ॑ర॒షణిః॑ |
 భ॒ద్రాన్మః॑ శ్రే॒యః స॑మ॒నైష్ట దే॑వాః |
 త్వయా॑ఽవసే॒న స॑మ॒శీమ॑హి త్వా |
 స నో॑ మ॒యోభూః॑ పితో॑ ఆవి॒శస్వ॑ |
 శం తో॑కాయ॒ తను॑వే॒ స్యానః॑ |
 ఏ॒తము॑ త్యం మ॒ధునా॑ సం॒యుతం॑ యవం॑ |
 స॒రస్వ॑త్యా అ॒ధిమ॑నావ॒చర్మ॑షుః |
 ఇంద్ర॑ ఆసీ॒ధ్నిర॑ప॒తిః శత॑క్రతుః |
 కీ॒నాశా॑ ఆసన్మ॒రుతః॑ సు॒దాస॑వః || 80 ||

పు॒రవి॑తా వృ॒ణీమ॑హే జు॒షేధాం॑ తర్ప॒యతా॑మృతం
 నవే॑న మీ॒యసే॑ స్యా॒నశ్చ॒త్వారి॑ చ || 8 ||

జు॒ష్టశ్చ॑క్షు॒షో జు॒ష్టి న॑రో న॒క్తం జా॒తా వృ॒షాస॑
 ఉ॒త నో॑ వృ॒షాఽన్య॑గ్గం॒శుః స ప్ర॑త్న॒వద॑ష్టా || 8 ||

జు॒ష్టో మ॒న్యుర్భ॑గో జు॒ష్టి న॑రో హరి॒వర్చ॑సం గి॒రః
 శి॒ప్రిన్వా॑జానాము॒త నో॑ య॒ద్వాగ్వదంతీ॑ వి॒శ్వా ఆ॒శా అ॒శీతిః॑ || 80 ||

జు॒ష్టస్సు॒దాస॑వః ||

|| హ॒రిః ఓ(3)॑ ||

|| ఇతి కృష్ణయజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే ద్వితీయాష్టకే
 చతుర్థః ప్రశ్నః సమాప్తః ||